

**BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PAVAO**

Vjerujem u Isusa Krista, treći dan uskrsnuo od mrtvih

On je uskrišen treći dan
po Pismima;
ukaza se Kefi,
zatim dvanaestorici (1 Kor 15,4-5)

Ili zar ne znate: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle zajedno s Njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života. Ako smo doista s Njime srasli po sličnosti smrti Njegovoj, očito ćemo srasiti i po sličnosti Njegovu uskrsnuću. Ovo znamo: naš je stari čovjek zajedno s Njim raspet da onemoća ovo grešno tijelo te više ne robujemo grijehu. Ta tko umre, opravdan je od grijeha. Pa ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s Njime. Znamo doista: Krist uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu. Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu! (Rim 6,3-11).

Neugodna istina

Po čemu se razlikuje čovjek od ostalih živih bića? On ne da samo umire, nego je i svjestan da će umrijeti. Misao o smrti ga često plaši. Pred ovom činjenicom smrti postaje važno pitanje smisla ljudskoga života. Često se čovjek pred tim važnim pitanjem, poput utopljenika, hvata za svaku slamku koja mu nudi spasenje. Tako čitamo u jednom pismu neke egipatske seljanke iz drugog stoljeća poslije Krista kako ona kaže: „Protiv toga se ništa ne može učiniti.”

Sporno pitanje

Otprilike dva stoljeća prije obraćenja Apostola Pavla, Židovi su po prvi put u svojoj povijesti bili progonjeni zbog svoje vjere. Mnogi, koji su ostali vjerni vjeri svojih otaca, umrli su mučeničkom smrću. Kakvog smisla ima mučeništvo, ako smrt ima zadnju riječ? U to se vrijeme u biblijskim spisima govori o nadi da će pravednici živjeti i nakon smrti kod Boga. U vrijeme kad živi Apostol Pavao među Židovima vlada različito mišljenje s obzirom na zagrobni život.

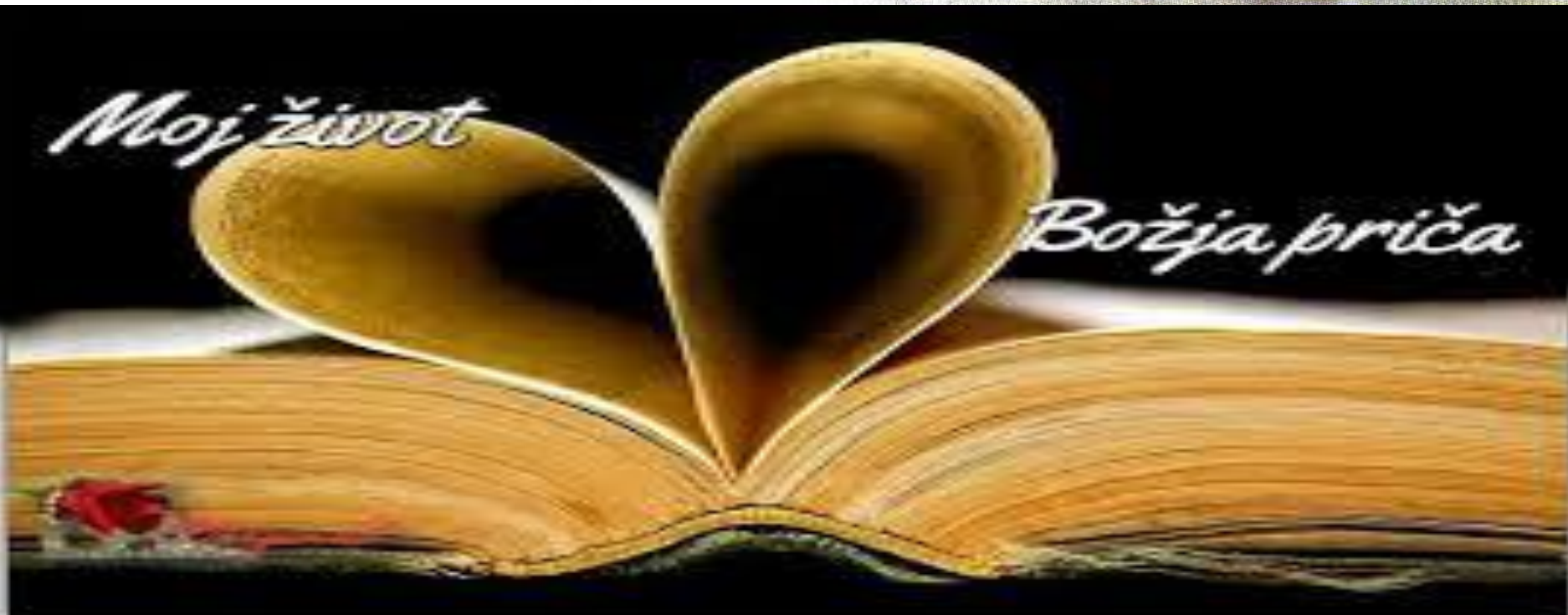
SADUCEJI - FARIZEJI

Jedna skupina Židova,

koja se naziva saduceji, ne vjeruje u uskrsnuće mrtvih. Ta skupina se sastoji dijelom i od svećenika koji su čuvari Jeruzalemskog hrama. Nasuprot ovoj skupini, druga skupina, farizeji, kojim pripada i Pavao, vjeruju u uskrsnuće mrtvih (usp. Fil 3,5). Kad je Pavao uhvaćen i izveden pred Veliko vijeće u Jeruzalemu, on je vješto iskoristio pitanje o uskrsnuću mrtvih kako bi zbunio svoje protivnike (usp. Dj 23,6).

Moj život

Božja priča

Središte kršćanske vjere

Navještaj Isusove smrti i njegova uskrsnuća tvori središte Pavlovskog navještanja. Bez Isusova uskrsnuća kršćanska vjera bi bila beskorisna (usp. 1 Kor 15,17). Što, međutim, znači: uskrsnuti od mrtvih? Pavao je u svojim poslanicama ostavio najstarija svjedočanstva i tumačenja ove poruke. Pavao ponekad navodi različite ispovijesti vjere koje su u kršćanskim zajednicama nastale vjerojatno vrlo brzo nakon uskrsnuća. Te ispovijesti vjere sadrže u biti dvije riječi: raspet odnosno umro i ustao odnosno uskrsnuo od mrtvih (usp. 1 Sol 4,14; 1 Kor 15,3-5).

U ovim ispovijestima se ne opisuje sam događaj uskrsnuća. Međutim, sigurno je kako se Isus više ne nalazi među mrtvima. No, on se isto tako nije jednostavno vratio u ovaj svijet. Njegovo uskrslo tijelo ne podliježe više zakonima postajanja i propadanja (usp. 1 Kor 15,42). Moć smrti je slomljena (usp. Rim 6,9).

Kada Pavao kaže, prema predaji koju je dobio, da je Krist treći dan uskrsnuo od mrtvih (usp. 1 Kor 15,4), tu se ne radi samo o nekakvom vremenskom periodu.

TREĆI DAN

Izraz *treći dan* podsjeća na obećanja koja su poznata već u Starom zavjetu da će mu Bog treći dan spasiti pravednika iz njegove nevolje i objaviti mu svoju slavu (usp. Izl 19,14-19; Hoš 6,2). U Isusovu uskrsnuću očituje se Božja blizina prema patniku. Bog je onaj, koji je Isusa uskrsnuo od mrtvih (usp. 1 Sol 1,10). U uskrsnuću je Bog pokazao tko je On za nas.

Međutim, kako znamo da je raspeti Isus doista uskrsnuo? Pavao ukazuje na svjedoke kojima se Uskrsli ukazao (usp. 1 Kor 15,5). On sam kaže kako je vidio uskrslog Gospodina (usp. 1 Kor 9,1). Svoj doživljaj Uskrsolga ne opisuje pobliže.

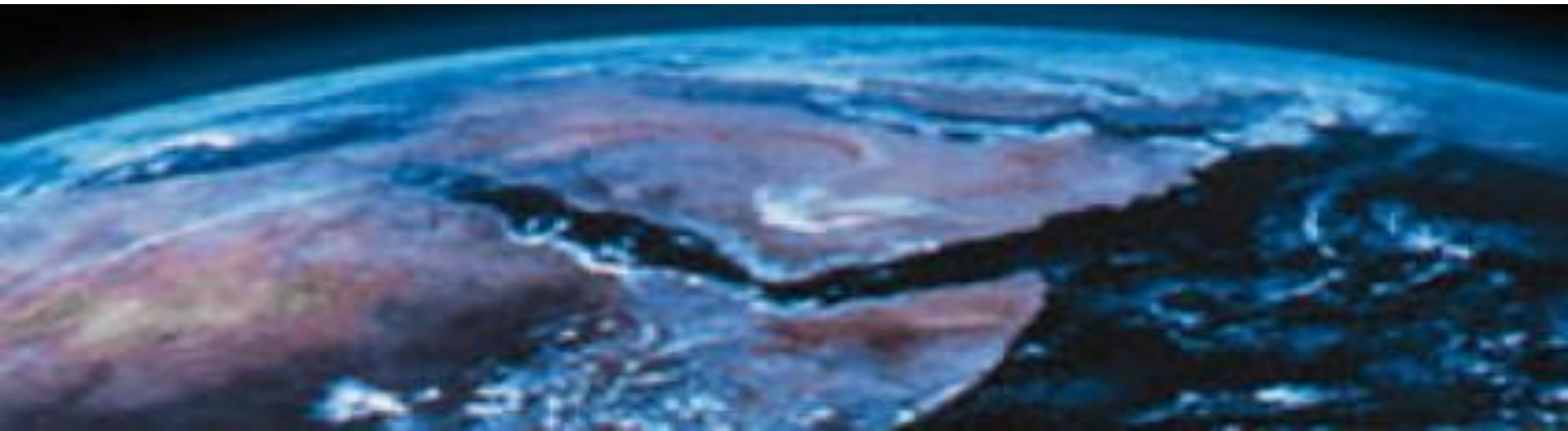

Riječi *uskrsnuo* i *ukazao se* opisuju na slikovit način, novu stvarnost koja je prisutna u uskrsnom Isusu. Te riječi, međutim, ne samo da otkrivaju nego i sakrivaju na neki način stvarnost o kojoj govore.

Susresti uskrslog Krista jest jedinstveno iskustvo koje se ne može usporediti ni s čim na svijetu. O tom iskustvu može se govoriti samo u slikama. Slika nikada ne izražava svu stvarnost koju smo doživjeli. Sigurno je pak jedno, susret s uskrsnim Kristom mijenja čovjeka. Tim susretom čovjek postaje sposoban biti svjedokom vjere u Boga koji čovjeka može spasiti od besmislenosti smrti.

Ili zar ne znate: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle zajedno s Njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života. Ako smo doista s Njime srasli po sličnosti smrti Njegovoj, očito ćemo srasti i po sličnosti Njegovu uskrsnuću. Ovo znamo: naš je stari čovjek zajedno s Njim raspet da onemoća ovo grešno tijelo te više ne robujemo grijehu. Ta tko umre, opravdan je od grijeha. Pa ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s Njime. Znamo doista: Krist uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu. Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu! (Rim 6,3-11).

I. Povijesni i nadnaravni događaj

639 Otajstvo uskrsnuća Kristova zbiljski je događaj s povijesno ustanovljenim očitovanjima, kako svjedoci Novi zavjet. Vec sveti Pavao može oko godine 56. pisati Korinćanima: "**Doista, predadoh vam ponajprije sto i primih: Krist umrije za grijehe naše po Pismima; bi pokopan i uskrišen treci dan po Pismima; ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici**" (*1 Kor 15,3-5*). Apostol tu govori o *živoj predaji Uskrsnuća* za koju je doznao nakon svog obraćenja pred vratima Damaska.

PRAZAN GROB

640 „**Što tražite Živoga medju mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!**" (*Lk 24,5-6*). U okviru događajâ Uskrsnuća, prvo što susrećemo jest prazan grob. On sam po sebi nije izravan dokaz. Odsutnost Kristova tijela iz groba mogla bi se protumačiti i drukčije. Unatoc tome, prazan grob bitni je znak za sve. Kad su ga otkrili, bio je učenicima prvi korak k spoznaji činjenice Uskrsnuca. To je ponajprije slučaj svetih žena, zatim i Petrov. Učenik "kojega je Isus ljubio" (*Iv 20,2*) tvrdi da je, ušavši u prazni grob i vidjevši "povoje gdje leže" (*Iv 20,6*), "vidje i povjerova" (*Iv 20,8*). To pretpostavlja da je on, iz stanja u kojem se nalazio prazni grob, ustanovio da odsutnost tijela Isusova nije mogla biti ljudsko djelo, i da se Isus nije naprosto vratio zemaljskom životu kao što je bio slučaj s Lazarom.

UKAZANJA USKRSLOGA

641 **Marija iz Magdale** i pobožne žene, koje su krenule da miomirisnom pomasću dovrše uredjenje tijela Isusova, pokopanog u žurbi na Veliki Petak uvečer zbog početka subote, prve su susrele Uskrsloga. Tako su žene bile prve vjesnice Uskrsnuća Kristova i za same apostole. Ovima se Isus ukazuje poslije, **najprije Petru, zatim Dvanaestorici**. Petar, pozvan utvrdjivati vjeru svoje braće, vidi dakle Uskrsloga prije njih, i na temelju njegova svjedočanstva zajednica kliče: "Doista uskrsnu Gospodin, i ukaza se Šimunu" (*Lk 24,34*).

642 Sve što se zbilo onih vazmenih dana obvezuje svakog apostola - i na sasvim poseban način Petra - u izgradnji novoga doba koje je započelo na Uskrsno jutro. **Kao svjedoci Uskrsloga oni ostaju temeljnim kamenjem njegove Crkve. Vjera prve zajednice vjernika zasniva se na svjedočanstvu konkretnih ljudi koji su poznati krsćanima i većinom još živi među njima. Ti svjedoci Uskrsnuća Kristova prije svega su Petar i Dvanaestorica, ali ne samo oni: Pavao jasno govori o više od pet stotina osoba kojima se Isus ukazao svima odjednom.**

643 Pred tim svjedočanstvima nemoguće je tumačiti Uskrsnuce Kristovo izvan fizičkog reda i ne priznati ga kao povijesnu činjenicu. Proizlazi iz činjenicâ da je vjera učenikâ bila podvrgnuta korjenitoj kušnji muke i smrti na križu njihova učitelja, koju je on unaprijed navijestio. Potres izazvan mukom bio je tako velik da učenici (barem neki) nisu odmah povjerovali vijesti o Uskrsnuću.

Daleko od toga da nam pokazu zajednicu zahvaćenu mističnim zanosom, Evandjelja nam pokazuju učenike potištenima i prestrašenima, jer nisu povjerovali pobožnim ženama kad su se vratile s groba; **"njima se te riječi prične kao tlapnja" (Lk 24,11)**. Kad se Isus ukaza jedanaestorici na Uskrs uvečer, **"prekori njihovu nevjeru i okorjelost srca što ne povjerovaše onima koji ga vidješe uskrsla od mrtvih" (Mk 16,14)**.

644 Čak i suočeni sa zbiljom uskrslog Isusa učenici još sumnjaju, toliko im se to čini nemogućim: oni misle da vide duha. **"Oni od radosti još nisu vjerovali, nego se čudom čudili" (Lk 24,41)**. Toma će iskustiti istu kušnju sumnje, i, pri zadnjem ukazanju u Galileji, o kojem izvješćuje Matej, **"neki posumnjaše" (Mt 28,17)**. Stoga je bez temelja hipoteza da bi Uskrsnuće bilo "proizvod" vjere (ili lakovjernosti) apostolâ. Baš naprotiv, njihova se vjera u Uskrsnuće - pod djelovanjem milosti Božje - rodila iz izravna iskustva zbiljnosti uskrslog Isusa.

STANJE USKRSLOG ČOVJEŠTVA KRISTOVA

645 Uskrsli Isus uspostavlja s učenicima izravne odnose time što ga oni dodiruju i s njime blaguju. On ih tako pozivlje da priznaju da on nije duh, ali nadasve da ustanove da je uskrslo tijelo kojim se on pojavljuje ono isto koje je bilo mučeno i raspeto, jer on još nosi tragove muke. To pravo i stvarno tijelo istodobno posjeduje ipak nova svojstva uskrslog tijela: ono nije više u ovom prostoru i vremenu, nego se može na svoj način uprisutniti gdje i kada hoće, jer njegovo čovjestvo ne može više biti zadržano na zemlji, ono sad pripada samo božanskom području Očevu. Stoga je uskrsli Isus i savršeno slobodan ukazivati se kako hoće: u liku vrtlara ili u drugom obličju, različitom od onoga koje je učenicima bilo dobro poznato, upravo zato da potakne njihovu vjeru.

646 Uskrsnuće Kristovo nije bilo povratak zemaljskom životu, kao što su to bila uskrisenja što ih je izveo prije Vazma: **uskrisenje kćeri Jairove, mladića iz Naima, Lazara**. Ti čini bili su čudesni događaji, ali osobe na kojima se čudo dogodilo našle su iznova, moću Isusovom, "običan" zemaljski život. Kasnije su opet umrle. Uskrsnuće Kristovo bitno je različito. U svome uskrsnom tijelu, on prelazi iz stanja smrti u drugi život onkraj vremena i prostora. Isusovo je tijelo u Uskrsnuću ispunjeno moću Duha Svetoga; ono sudjeluje u božanskom životu u stanju svoje slave, **tako da sveti Pavao može o Kristu reći da je on "nebeski covjek"**.

USKRSNUĆE KAO TRANSCENDENTNI DOGAĐAJ

647 "**O noći**", pjeva uskrsni Exsultet, "koja jedina zavrijedi znati vrijeme i čas kad je Krist od mrtvih ustao". Zaista, nitko nije bio svjedok očevidac samog događaja uskrsnuća, i nijedan ga evandjelist ne opisuje. Nitko nije mogao reći kako se ono fizički zbilo. Njegova najnutarnjija bit, prijelaz u drugi život, jos je manje zamjetljiva čutilima. Povijesni je događaj ustanovljiv po znaku praznoga groba i po zbiljnosti susretâ apostolâ s uskrslim Kristom. Uskrsnuće ipak, time što nadvisuje i nadilazi povijest, ostaje u srcu otajstva vjere. Stoga se uskrsli Krist ne ukazuje svijetu nego svojim učenicima, "**onima koji su uzašli s njim iz Galileje u Jeruzalem, onima koji su sad njegovi svjedoci pred narodom**" (Dj 13,31).

II. Uskrsnuće - djelo Presvetoga Trojstva

648 Uskrsnuće Kristovo je predmet vjere ukoliko je ono transcendentni zahvat samoga Boga u stvoreno i u povijest. U njemu, tri božanske Osobe djeluju zajedno očitujući istodobno svoju vlastitu izvornost. Ono se zbilo po moći Oca koji je Krista, svoga Sina "uskrisio" i tako na savršen način njegovo čovještvo - s njegovim tijelom - uveo u Trojstvo. Uskrsnućem od mrtvih Isus je konačno postavljen "**Sinom Božjim u snazi po Duhu posvetitelju**" (Rim 1,3-4). Sveti Pavao istice očitovanje moći Božje po djelu Duha koji je mrtvo čovještvo Isusovo oživio i pozvao ga u slavno stanje Gospodina.

649 Sin pak vlastito Uskrsnuće izvršuje snagom svoje božanske moći. Isus naviješta kako treba da Sin čovječji mnogo pretrpi, umre, i zatim da uskrsne (u aktivnom znacenju te rijeci). Drugdje, on izričito tvrdi: "**Ja polažem život svoj, da ga opet uzmem (...). Vlast imam položiti**

ga, vlast imam opet uzeti ga" (Iv 10,17-18). "Vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo" (I Sol 4,14).

650 Crkveni oci promatraju Uskrsnuće polazeci od božanske osobe Kristove koja je ostala sjedinjena s njegovom dušom i tijelom, i kada su bili smrću odijeljeni jedno od drugoga: "Po jedinstvu božanske naravi koja ostaje prisutnom u svakome od dvaju dijelova čovjeka, ta se dva dijela opet sjedinjuju. Tako smrt nastaje rastavom ljudskog spoja, a Uskrsnuće sjedinjenjem dvaju rastavljenih dijelova".

III. Smisao i spasotvorno značenje Uskrsnuća

651 "Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista naše propovijedanje, uzalud i vjera vaša" (I Kor 15,14). Uskrsnuće je prije svega potvrda svega onoga što je sam Krist činio i naučavao. Sve istine, pa i one najnedostupnije ljudskom duhu, nalaze svoje opravdanje ako je Krist, uskrsnuvši, dao konačni dokaz svoje božanske vlasti koji je bio obećao.

652 Uskrsnuće Kristovo jest *ispunjenje obećanjâ* Staroga Zavjeta i samoga Isusa za njegova zemaljskog života. Izraz "po Pismima" pokazuje da Uskrsnuće Kristovo ispunja ta proročanstva.

653 Uskrsnućem je takodjer potvrđena istina *božanstva Isusova*. On je bio rekao: "Kad uzdignete Sina čovječjega, tada cete spoznati da Ja Jesam" (Iv 8,28). Uskrsnuće Kristovo dokazalo je da je on zaista "Ja Jesam", Sin Bozji i Bog sam. Sveti Pavao mogao je izjaviti Židovima: "Obećanje dano ocima Bog je ispunio djeci, nama uskrisivši Isusa, kao sto je i pisano u Psalmu drugom: Ti si Sin moj, danas te rodih" (Dj 13,32-33). Uskrsnuće Kristovo tijesno je povezano s otajstvom Utjelovljenja Sina Božjega. Ono je, po vječnom naumu Božjem njegovo ispunjenje.

654 **Postoji dvostruki vidik u Vazmenom otajstvu: svojom smrću Krist nas oslobadja od grijeha, a svojim Uskrsnućem otvara nam pristup u novi život.** Taj je život ponajprije opravdanje koje nam vraća milost Božju, "da kao što Krist slavom očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života" (*Rim 6,4*). On se sastoji u pobjedi nad smrću grijeha i u novom udioništvu u milosti. On ostvaruje *posinovljenje* kojim ljudi postaju braćom Kristovom, kako Isus zove učenike nakon Uskrsnuća: "**Idite, javite mojoj braći**" (*Mt 28,10; Iv 20,17*). Braća ne po naravi, nego po daru milosti, jer posinovljenje providja stvarno dioništvo u životu jedinoga Sina, životu koji se potpuno objavio u njegovu Uskrsnuću.

655 **Na koncu, Uskrsnuće Kristovo - i sam uskrsli Krist - jest počelo i izvor nasega budućeg uskrsnuća: "Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih (...), jer kao sto u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni!"** (*1 Kor 15,20-22*). U očekivanju tog ispunjenja, uskrsli Krist živi u srcu svojih vjernika. U njemu kršćani kušaju "snage budućega svijeta" (*Heb 6,5*), i njihov je život ponesen od Krista u krilo božanskog života, "da oni koji žive ne žive više sebi, nego onomu koji za njih umrije i uskrsnu" (*2 Kor 5,15*).

**Riječ bijaše
ljudima svjetlo**